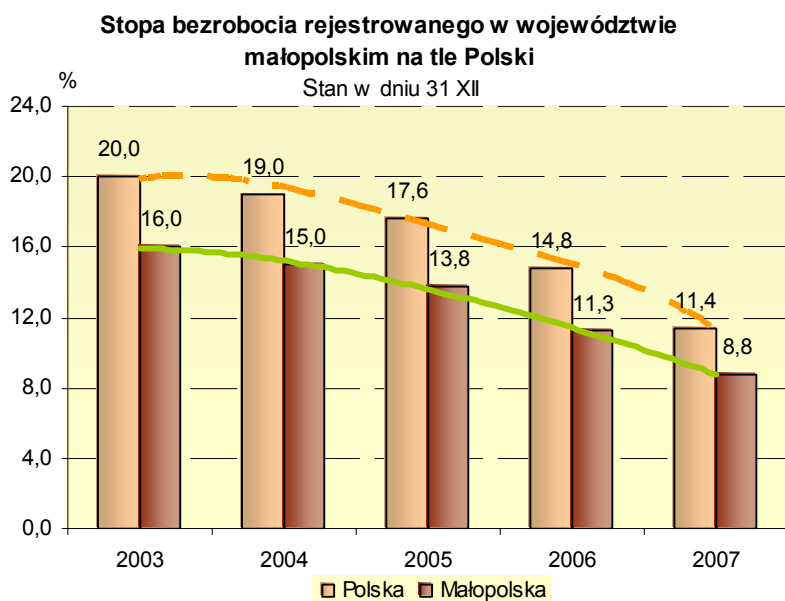

BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2007 ROKU

Wysoki poziom bezrobocia jest problemem, z którym Polska od wielu lat próbuje sobie poradzić. Kwestia walki z bezrobociem stała się jeszcze ważniejsza po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r. Poziom bezrobocia w naszym kraju należy bowiem do najwyższych wśród państw Wspólnoty. Mimo to, w okresie ostatnich pięciu lat (2003-2007) **stopa bezrobocia rejestrowanego**¹ w Polsce zmalała z rekordowego poziomu 20,0% w 2003 r. do 11,4% w końcu grudnia 2007 r., czyli odnotowano spadek o 8,6 punktu procentowego.

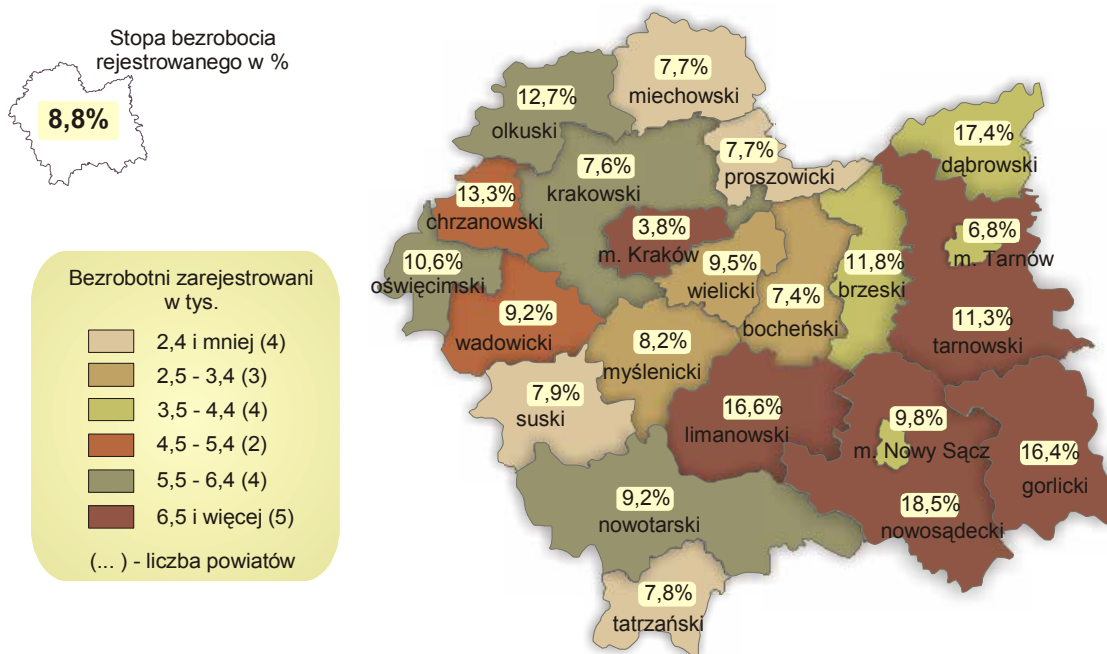
Ten trwający pozytywny trend widoczny jest również w województwie małopolskim, w którym **stopa bezrobocia** w ciągu pięciu lat zmniejszyła się z 16,0% w 2003 r. do 8,8% w końcu 2007 r. Niższą stopę bezrobocia w Polsce w 2007 r. odnotowano jedynie w województwie wielkopolskim - 8,0%. Małopolska należy więc do obszarów o najniższym poziomie bezrobocia w kraju. W omawianym 2007 r. spadek stopy bezrobocia nastąpił we wszystkich małopolskich powiatach i miastach na prawach powiatu. Największy, względem grudnia 2006 r., odnotowano

w powiecie gorlickim (o 4,8 punktu procentowego), wadowickim (o 3,9 pkt) oraz Nowym Sączu (o 3,7 pkt). Najmniejszy spadek wystąpił w powiecie suskim (o 0,8 pkt), nowotarskim (o 1,6 pkt) oraz dąbrowskim, krakowskim i Krakowie (po 1,7 pkt procentowego). Najgorsza sytuacja pod względem wielkości stopy bezrobocia występowała w powiecie nowosądeckim, gdzie sięgnęła ona 18,5% oraz w powiecie dąbrowskim, gdzie procentowy udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo wyniósł 17,4%. Nieznacznie lepiej było w powiatach limanowskim i gorlickim, stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła tam odpowiednio: 16,6% i 16,4%. Najlepsza sytuacja na rynku pracy w końcu grudnia 2007 r. występowała w dwóch największych miastach Małopolski: w Krakowie, gdzie stopa bezrobocia wynosiła 3,8% i w Tarnowie - 6,8%. W dalszej kolejności plasowały się powiaty: bocheński (7,4%), krakowski (7,6%), miechowski

¹ **Stopa bezrobocia rejestrowanego** to procentowy udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

i proszowicki (po 7,7%). O dużym **zróżnicowaniu przestrzennym bezrobocia** w Małopolsce świadczyć może fakt, że najniższa zanotowana stopa bezrobocia (w Krakowie) jest niemal pięciokrotnie mniejsza od wartości najwyższej, występującej w powiecie nowosądeckim.

Bezrobocie rejestrowane w województwie małopolskim w 2007 r.
Stan w dniu 31 XII

W końcu grudnia 2007 r. w małopolskich urzędach pracy **zarejestrowanych** było 112,6 tys. osób bezrobotnych, tj. o 32,7 tys. (o 22,5%) mniej niż w analogicznym okresie 2006 r. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2007 r., większość (61,3%) stanowiły kobiety (wzrost w odniesieniu do poprzedniego roku o 1,7 pkt procentowego). Jednak w liczbach bezwzględnych nastąpił spadek liczby bezrobotnych **kobiet** o ponad 17,6 tys. w ujęciu rocznym. W 2007 r. zmalała również o 16,2 tys. (w stosunku do 2006 r.) liczba osób bezrobotnych **mieszkających na wsi**, nadal jednak stanowiły one większość spośród ogółu zarejestrowanych (54,7%).

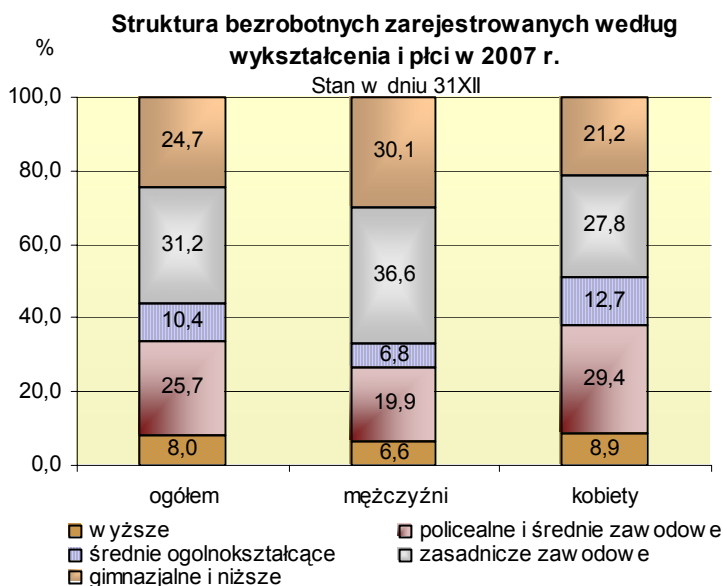
W ciągu całego 2007 r. w małopolskich urzędach pracy zarejestrowało się 151,3 tys. osób, z czego najwięcej **nowo zarejestrowanych** odnotowano w styczniu (16,6 tys. osób), natomiast najmniej w kwietniu (10,1 tys. osób). Porównując te dane z poprzednim rokiem, nowych rejestracji było mniej o ponad 12,5 tys., tj. o 7,7%. Z ewidencji urzędów pracy w ciągu minionego roku **wyłączono** 184,0 tys. osób, czyli o 12,7 tys. (6,5%) mniej niż w roku wcześniejszym. Głównymi powodami wyrejestrowania było podjęcie pracy (40,8%), w tym pracy niesubsydiowanej (35,0%), niepotwierdzenie gotowości do pracy (31,9%) oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (5,8%).

Bezrobocie nadal jest w przeważającej mierze problemem **ludzi młodych**. W końcu grudnia 2007 r. w Małopolsce, osoby **poniżej 25 roku** życia stanowiły 22,9% bezrobotnych, natomiast osoby z przedziału wiekowego 25-34 lata - 27,5% wszystkich zarejestrowanych. Łącznie więc osoby, które nie przekroczyły 34 roku życia stanowiły ponad połowę ogółu bezrobot-

TABL.1 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WIEK	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	w osobach	w %	w osobach	w %	w osobach	w %
OGÓŁEM	112602	100,0	43590	100,0	69012	100,0
poniżej 25 lat ...	25761	22,9	10303	23,6	15458	22,4
25-34	30963	27,5	9905	22,7	21058	30,5
35-44	22657	20,1	7440	17,1	15217	22,0
45-54	25940	23,0	10708	24,6	15232	22,1
55 lat i więcej ..	7281	6,5	5234	12,0	2047	3,0

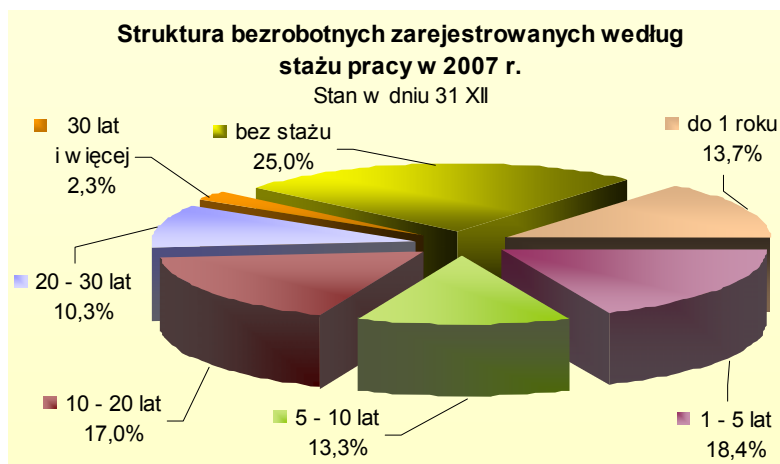
nych, tj. 50,4% (w poprzednim roku ich odsetek wynosił 52,1%). W grupie wiekowej 35-44 lata nastąpił nieznaczny spadek odsetka bezrobotnych z 20,9% w 2006 r. do 20,1% w końcu grudnia 2007 r. Natomiast wśród osób w wieku 45-54 lata oraz 55 lat i więcej udział bezrobotnych wzrósł odpowiednio z 22,0% do 23,0% oraz z 4,9% do 6,5%. Niemal we wszystkich grupach wiekowych większość bezrobotnych stanowiły kobiety (wyjątek, to osoby powyżej 55 roku życia, gdzie było ponad dwukrotnie więcej zarejestrowanych mężczyzn).

Czynnikiem skorelowanym ze zjawiskiem bezrobocia jest **poziom wykształcenia**. Nadal większość bezrobotnych to osoby z wykształceniem **zasadniczym zawodowym**, których w końcu 2007 r. było 35,1 tys. (31,2% ogółu), średnim zawodowym - 28,9 tys. (25,7%) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym - 27,8 tys. (24,7%). Udział osób bezrobotnych z wykształceniem **wyższym** w ogólnej liczbie bezrobotnych w prezentowanym okresie wyniósł 8,0% i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrósł o 1,0 pkt (jednocześnie jednak nominalna liczba osób w tej kategorii zmniejszyła się o 1,2 tys.). Osoby z wykształceniem śred-

nim ogólnokształcącym stanowiły 10,4% ogółu zarejestrowanych, co oznacza wzrost w skali roku o 0,7 pkt.

Analizując **strukturę bezrobocia** w Małopolsce na podstawie posiadanego **stażu pracy**, stwierdzić należy, że 3/4 bezrobotnych to osoby **poprzednio pracujące**. Najlicniejszą grupę w tej kategorii stanowiły osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat - 20,7 tys. osób (tj. 18,4% ogółu). Kolejna grupa to osoby z doświadczeniem zawodowym 10 - 20 lat, których odsetek wyniósł 17,0% wszystkich zarejestrowanych. Najmniej liczną grupę tworzyli doświadczeni pracownicy o długim stażu pracy, tj. 30 lat i więcej (2,3% ogółu).

Podobnie jak przed rokiem, osoby **bez doświadczenia** zawodowego stanowiły 1/4 wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (28,1 tys.), a w grupie tej było dwukrotnie więcej kobiet, niż mężczyzn.

Biorąc pod uwagę **czas pozostawania bez pracy**, w najtrudniejszej sytuacji są osoby **długotrwale bezrobotne**². W końcu 2007 r. osób poszukujących pracy dłużej niż 12 miesięcy było 51,7 tys., czyli 45,9% wszystkich zarejestrowanych (przed rokiem takich osób było 72,3 tys., tj. 49,8%). W ciągu roku nastąpił więc spadek ich liczby o 20,6 tys. osób. W grupie tej 70,0% stanowiły osoby pozostające bez pracy dłużej niż 2 lata (poprzednio 69,3%). Zaznaczyć należy, że długotrwale bezrobocie częściej dotyka kobiet niż mężczyzn. Niemal 52% bezrobotnych kobiet pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, podczas gdy u męż-

² **Długotrwale bezrobotni** to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy przez okres ponad 12 miesięcy.

czyżn odsetek ten wynosił 36,4%. Z długotrwałym bezrobociem skorelowany jest zarówno niski poziom wykształcenia, jak również krótki staż pracy lub jego brak. W końcu 2007 r. z grupy osób długotrwale bezrobotnych 62,2% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne lub niższe, natomiast osoby ze stażem pracy do 5 lat lub bez stażu stanowiły 52,0%. Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, do 1 miesiąca, stanowiły 8,2% ogółu zarejestrowanych, od 1 do 3 miesięcy - 17,1%, od 3 do 6 miesięcy - 14,7%, a od 6 do 12 miesięcy - 14,1%.

Biorąc pod uwagę ostatnie miejsce zatrudnienia według **rodzaju działalności**, w 2007 r. najwięcej bezrobotnych spośród tych, którzy poprzednio pracowali, zatrudnionych było w następujących sekcjach PKD:

- handel i naprawy - 24,4%,
- przetwórstwo przemysłowe - 23,6%,
- budownictwo - 10,0%,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała - 9,6%.

Ponad 17,9 tys. zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy to osoby nie posiadające żadnego zawodu. Spośród pozostałych bezrobotnych, najwięcej było osób o **zawodach i specjalnościach** takich jak:

- sprzedawca - 9449,
- asystent ekonomiczny - 3321,
- pracownik biurowy - 3232,
- kucharz - 2978,
- krawiec - 2512,
- ślusarz - 2370.

Do powiatowych urzędów pracy w 2007 r. pracodawcy zgłosili 81,3 tys. **ofert pracy**, tj. o 9,7 tys. więcej niż przed rokiem. W końcu grudnia małopolskie urzędy pracy miały przygotowane dla bezrobotnych 4216 ofert pracy, co oznacza, że na 1 ofertę przypadło 27 osób (rok wcześniej - 38).

Spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy 97,5 tys. to osoby, które pozostały **bez prawa do zasiłku**, co stanowiło 86,6% wszystkich zarejestrowanych (przed rokiem takich osób było 128,2 tys., tj. 88,3%). Najwięcej bezrobotnych bez prawa do zasiłku odnotowano w Krakowie (12,4 tys.) oraz powiecie nowosądeckim (9,1 tys.), najmniej natomiast w powiatach: proszowickim (1,3 tys.) i miechowskim (1,5 tys.). Podstawowy **zasiłek dla bezrobotnych** w minionym roku wyniósł **538,30 zł**. W ciągu całego 2007 r. **Fundusz Pracy** przekazał na wszystkie rodzaje zasiłków dla bezrobotnych ponad 125,0 mln zł, czyli 43,8% ogółu swoich wydatków. W poprzednich latach środki przeznaczone na zasiłki były wyższe i wyniosły:

Wybrane wydatki Funduszu Pracy w 2007 r.

Promocja zatrudnienia - 146,2 mln zł

w tym:

- *stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne dla stażystów i osób podejmujących przygotowanie zawodowe bądź naukę - 54,6 mln zł,*
- *środki na podjęcie działalności gospodarczej - 37,7 mln zł,*
- *prace interwencyjne - 12,7 mln zł,*
- *szkolenia - 12,4 mln zł,*
- *refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy - 16,2 mln zł,*
- *roboty publiczne - 8,6 mln zł.*

w 2006 r. - 149,7 mln zł (53,5%),
a w 2005 r. - 167,4 mln zł (55,4%).
W 2007 r. nastąpiła więc zmiana kierunku działania Funduszu Pracy, który większość swoich finansów przekazał nie na zasiłki, lecz **promocję zatrudnienia**, kierując na ten cel 146,2 mln zł, tj. 51,2% środków (w poprzednim roku było to o 30,1 mln zł mniej).

Podkreślić należy, że 41,0% (59,9 mln zł) wydatków na promocję zatrudnienia przeznaczonych zostało dla bezrobotnych do 25 roku życia.

Z **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** najbardziej popularne były **staże**, z których w 2007 r. skorzystały 11303 osoby (w ubiegłym roku 9974 osoby). W **szkoleniach** wzięło udział 9914 osób

(o 1253 osoby więcej niż poprzednio), natomiast do **prac interwencyjnych i robót publicznych** oddelegowano łącznie 5188 osób. Coraz więcej osób bezrobotnych decyduje się również rozpocząć własną **działalność gospodarczą**. W 2007 r. taką decyzję podjęły 3172 osoby, czyli o 735 osób więcej niż przed rokiem i o 1317 więcej niż w 2005 r. Świadczy to o tym, że osoby dotknięte bezrobociem stają się bardziej przedsiębiorcze i aktywne na rynku pracy.

TABL.2 WYBRANE DANE O BEZROBOCIU REJESTROWANYM WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani						Spadek stopy bezrobocia względem 2006 r. w pkt proc.
	ogółem	kobiety	osoby bez prawa do zasiłku	z ogółem			
				w wieku			
				poniżej 25 lat	25-54	55 lat i więcej	
Województwo	112602	69012	97503	25761	79560	7281	2,5
Podregion krakowsko-tarnowski	49839	30863	44145	12453	34427	2959	2,6
Powiaty:							
bocheński	2529	1848	2165	692	1677	160	2,5
brzeski	3864	2632	3466	1080	2607	177	2,1
chrzanowski	5402	3495	4882	1214	3889	299	3,1
dąbrowski	4104	2130	3760	1290	2660	154	1,7
krakowski	5943	3330	5152	1274	4211	458	1,7
miechowski	1632	893	1466	515	996	121	2,6
olkuski	5731	3451	5143	1293	4065	373	2,8
oświęcimski	5603	3816	4854	1140	4128	335	3,7
proszowicki	1464	803	1349	518	855	91	2,2
tarnowski	6949	4357	6162	2092	4559	298	2,9
wielicki	2894	1708	2401	606	2073	215	3,1
m. Tarnów	3724	2400	3345	739	2707	278	2,2
Podregion nowosądecki	48356	29539	41002	11816	33988	2552	3,0
Powiaty:							
gorlicki	7031	4422	5927	1699	5093	239	4,8
limanowski	7403	4519	6550	1899	5215	289	2,5
myślenicki	3431	1974	2905	951	2252	228	2,8
nowosądecki	11253	7260	9150	2725	8154	374	3,2
nowotarski	5603	2957	4671	1620	3556	427	1,6
suski	2446	1594	2014	619	1651	176	0,8
tatrzański	1975	942	1737	395	1379	201	3,1
wadowicki	5120	3294	4378	1078	3627	415	3,9
m. Nowy Sącz	4094	2577	3670	830	3061	203	3,7
Podregion m. Kraków	14407	8610	12356	1492	11145	1770	1,7
m. Kraków	14407	8610	12356	1492	11145	1770	1,7

Informację opracowano w oparciu o sprawozdawczość resortową MPiPS - 01 wraz z załącznikami oraz MPiPS - 02. Wysokość zasiłku dla bezrobotnych podano na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.